

**Міністерство освіти і науки України
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського
Факультет іноземних мов**

*Актуальні проблеми філології та методики викладання
іноземних мов у сучасному мультилінгвальному просторі*

*Всеукраїнська науково-практична конференція
Матеріали конференції*

20 листопада 2019 року

На уроках англійської мови, яка на сьогодні відіграє певну роль у професійному житті кожного українця, вчитель повинен формувати в учнів уміння і навички англомовного спілкування, передбачити досягнення ними такого рівня комунікативної компетенції, який був би достатнім для здійснення спілкування у певних комунікативних сферах. Т. Окуневич також відзначає, що розвиток комунікативної компетенції неможливий без соціально-культурних і соціолінгвістичних знань, умінь і навичок, адже вони забезпечують розвиток вроджених особистостей учня, входження в соціум і сприяють її соціалізації в новому суспільстві [2, с. 123].

До складу комунікативної компетентності зокрема входить і навчально-стратегічна компетентність. Її метою є формування загально навчальних умінь і навичок, опанування стратегіями вивчення і використання іноземною мовою, що допомагають студентам оволодівати іншомовною комунікативною компетентністю [1].

Таким чином, ми можемо стверджувати, що в основі розвитку навчально-стратегічної компетентності повинні лежати особистісно-орієнтовний та акмеологічний підходи.

Список використаної літератури

1. Никитенко О.В. Значення навчально-стратегічної компетентності у формуванні іншомовного професійного спілкування студентів / О.В. Никитенко // Національний університет харчових технологій. - Електронний ресурс. Режим доступу: <http://dspace.nuft.edu.Ua/jspui/bitstream/123456789/15627/1/Nikit-%201.pdf>
2. Окуневич Т. Формування комунікативної компетенції учнів засобами рідної мови / Т. Окуневич // Науковий вісник МНУ імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки. - 2016. - № 2 (53). - С.123
3. MaxineDriscoll. Education in the 21st century. - Електронний ресурс. Режим доступу — <https://thinkstrategicforschools.com/education-21st-century/>

Юлія Попенко (м. Вінниця)

ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У СТАРШІЙ ШКОЛІ

До основних завдань фінального етапу навчання у старшій школі слід віднести такі:

— завершення загальної середньої освіти в єдності предметної та соціально-психологічної складових — озброєння майбутніх випускників знаннями й компетентностями, а також особистісними якостями, що забезпечать їхню здатність ефективно діяти в умовах конкурентного освітнього середовища та ринку праці;

- сприяння процесам професійного самовизначення учнівської молоді, формуванню готовності до реалізації подальших професійних та життєвих планів;

- створення предметно-психологічних передумов для ефективного здійснення особистістю освіти впродовж життя.

У контексті іншомовної підготовки ці та інші функції реалізуються закладами освіти, що належать до одного із наступних типів:

1. *Загальноосвітня середня школа.* Вона реалізує освітню функцію та готує до життя в інноваційному суспільстві, має забезпечити досягнення учнями грамотності у володінні іноземними мовами та рідною мовою, сформувавши визначені програмою компетентності (лінгвістичну, мовленнєву, соціокультурну, загальну навчальну).

2. *Профільна школа.* У такій школі іноземну мову викладають за канонами усталеної програми загальноосвітніх закладів чи спеціальної програми, створеної спеціально для певного профілю. Профільної спрямованості змісту навчання досягають за рахунок зменшення загальноосвітньої тематики та збільшення обсягу інформації профільної спеціалізації.

3. *Школа з поглибленим вивченням іноземної мови у старших класах.* Програмою навчання передбачено поглиблене вивчення іноземної мови, а також запроваджено спецкурси з країнознавства, літератури країни, мову якої вивчають.

4. *Спеціалізована школа з поглибленим вивченням іноземної мови.* У ній випускників готують до подальшої професійної діяльності, що вимагає досконалого володіння іноземною мовою, чи подальшої освіти за напрямом «Іноземна філологія» [1, с. 112].

Звісно, успішна реалізація декларованих цілей навчання у старшій школі визначальним чином залежить від повноти врахування особливостей старшого шкільного віку, а також закономірностей засвоєння іноземної мови на даному етапі.

За існуючої практики навчання іноземних у старших класах здійснюють систематизацію засвоєного мовного матеріалу, удосконалюючи мовленнєвий та комунікативний досвід учнів, який ті отримали на попередніх етапах вивчення мови.

Велика увага на старшому ступені навчання приділяється усному мовленню, яке набуває якісно нового розвитку з точки зору змістовності, більшої природності, вмотивованості та інформативності. Проте основна роль у процесі навчання іноземної мови на цьому ступені відводиться читанню. Тексти для читання мають бути складнішими у порівнянні з середнім ступенем. Формуються вміння читати суспільно-політичні тексти з метою одержання повної та основної інформації, а також уміння переглянути і вибрати необхідну статтю.

На старшому ступені завершується формування активного словника школяра та продовжується робота з формування рецептивного словника. Як відзначають психологи, старшокласникам властиве переважно довільне запам'ятовування, яке є ефективним у тому випадку, якщо вони усвідомлюють,

навіщо необхідно запам'ятовувати той чи інший матеріал. Запам'ятовуванню сприяє усвідомлення характерних особливостей матеріалу, співвіднесення та осмислене групування об'єктів запам'ятовування [3, с. 76].

Як зазначають автори, для старшокласників є характерним більш високий рівень комунікативного розвитку: вони досконаліше володіють морфологічними та синтаксичними аспектами мовлення, зв'язністю, логічністю та послідовністю висловування. У мовленні старшокласників проявляються вміння аналізувати, робити висновки, прогнозувати. Усі ці особливості необхідно враховувати у процесі навчання іноземної мови [2, с. 98].

Окрім іншого, учителям слід враховувати ситуацію соціального розвитку старшокласників, які виявляють характерне для свого віку прагнення до самостійності й незалежності дій і мислення.

З огляду на викладене можна констатувати такі особливості організації навчального процесу з іноземної мови на старшому ступені: послідовніше здійснення комунікативно-пізнавального навчання, пов'язаного з підвищенням змістовності мовлення; використання прийомів, що спонукають до вираження особистого ставлення до проблем, які обговорюються; цілеспрямована реалізація принципу індивідуалізації навчання, орієнтована на використання іноземної мови у майбутній діяльності школярів, широке застосування видів та форм самостійної роботи.

Список використаної літератури

1. Заброцький М.М. Основи вікової психології: Навч. посібник. / М.М. Заброцький. - Тернопіль: Богдан, 2013. - 340 с.
2. Каштанова А.А. Некоторые приемы работы с детьми / А.А. Каштанова // Начальная школа. - 2005. - № 7 - С. 34-38.
3. Ніколаєва С.Ю. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. / Ніколаєва С.Ю. - К.: Ленвіт, 2007. - 273 с.

Ангеліна Прокопенко (м. Вінниця)

ОСОБЛИВОСТІ ВЖИВАННЯ ЕПІТЕТІВ У ПОВІСТІ РОАЛЬДА ДАЛА «ЧАРЛІ ШОКОЛАДНА ФАБРИКА»

При розкритті образу героїв художнього твору головну роль відіграють стилістичні та мовні засоби виразності. Вони допомагають зрозуміти героїв не лише за описом зовнішніх ознак, а й внутрішніх: переживань та думок. Такими засобами постають метафора, епітет, порівняння й іронія.

Оскільки для тексту конструюючим фактором виступає не стільки тема, скільки комунікативне завдання, тобто інтенція автора та прагматичний аспект, прагматично-орієнтованими лексичними одиницями в тексті насамперед виступають аксіологічні прикметники в стилістичній функції епітета [2, с.181]. У повісті Роальда Дала «Чарлі і шоколадна фабрика» епітет зустрічається найчастіше. За визначенням А.П.Горкіна епітет (грец. еріШеіоп — додаток) — це

Ланова Ю. (м. Вінниця) ТИПИ АТРИБУТИВНИХ КОНСТРУКЦІЙ В ПОЕЗІЇ ДЕВІДА ГАСКОЙНА ТА ЇХНЯ РОЛЬ У СТВОРЕННІ СЮРРЕАЛЬНОСТІ	260
Пасічнюк М. (м. Вінниця) ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПРИНЦИПИ СУЧАСНОЇ ЛІНГВІСТИКИ	262
Пастухова А. (м. Вінниця) АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОБНОГО НАВЧАННЯ КОМУНІКАТИВНО- МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ 2 КУРСУ ФІМ В РАМКАХ ВИВЧЕННЯ ПІДТЕМИ «TEACHING AS A CAREER»	264
Пашигрєва А. (м. Вінниця) ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ КОМІЧНОГО В ДИТЯЧІЙ ЛІТЕРАТУРІ	265
Пащенко О. (м. Вінниця) ДОСЛІДЖЕННЯ НАРАТИВНОГО ПРОСТОРУ ДЕТЕКТИВНИХ ТЕКСТІВ АГАТИ КРІСТІ	267
Піщенко О. (м. Вінниця) ЛІДІЯ СТАХІЄВНА МІЗИНОВА: ІСТОРІЯ ОДНОГО КОХАННЯ А. ЧЕХОВА	269
Плахотнюк А. (м. Вінниця) СУЧАСНЕ ПІДґРУНТЯ РОЗВИТКУ НАВЧАЛЬНО-СТРАТЕГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У КОНТЕКСТІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	270
Попенко Ю. (м. Вінниця) ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У СТАРШІЙ ШКОЛІ	272
Прокопенко А. (м. Вінниця) ОСОБЛИВОСТІ ВЖИВАННЯ ЕПІТЕТІВ У ПОВІСТІ РОАЛЬДА ДАЛА “ЧАРЛІ ШОКОЛАДНА ФАБРИКА”	274
Процюк А. (м. Вінниця) ВИКОРИСТАННЯ СЕРВІСУ LEARNINGAPPS.ORG НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	276
П’ятківська М. (м. Вінниця) СИСТЕМА ФОРМ І ВИДІВ КОНТРОЛЮ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	278
Рабчук Т. (м. Вінниця) МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ	280
Рей І. (м. Вінниця) ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ІКТ В ПРОЦЕСІ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-НЕФІЛОЛОГІВ	281